

**Передплата**

на «РУСЛАН» чинить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор  
на пів року . . . 10 кор  
на чверть року . . . 5 кор  
на місяць . . . 176 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів  
або 36 франків  
на пів року . . . 8 рублів  
або 18 франків

Подвійне число по 10 сот.

# РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости — віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руселанових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята о 5 1/2 год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Думбавського (Хоружини). Експедиція місцевих «Агелів» Соколовського в псалмі Гавемана.

Редакція звертає ся лише на поштові адреси Львів. — Рекламісти доведуться відати за порта. — Обложка значимий приймаєт ся по ціні 20 с. від старця, а в «Надсесні» 40 с. від старця. Подвійне і трикратне донесення по 3 с. від старця.

## Заява президента міністрів.

Висока палато! Єго ц. і к. Апостольскою Милостию іменованій президентом міністрів, маю частъ представити палаті себе, пана міністра внутрішніх справ і пана урядителя міністерства справедливости.

Безпосередно після мого вступлення в уряд — з причини, що державна рада не була зібрана — я уважав своїм обов'язком, вступити в личні зносини з більшим числом членів сеї палати, щоби відновити давні зносини, зібрати вражіння та зазначити сі засади і погляди, які я нині позволю собі предложити палаті.

Про теперішнє політичне положення я не буду говорити, оно так докладно відоме палаті і загалови, що краще я омину втягнути єго в круг моїх виводів. Натомість я хочу звернути наш зір на будуче.

Змаганє правительства зверне ся передовсім на те, щоби наглядчі і важні предложеня, лучно з обома палатами державної ради, довести до полагоди. Не перецінюючи становиска правительства в отсій палаті та не віддаючись оптимізму, думаю пречінь, що з деяких познак можна надіятися, що палаті удасть ся вступити тепер в так пожадану населенєм періоду праці, а тим самим сповнити ожиданя, які держава і сі горожани справедливо привязують до конституційного устрою.

Однак нагода до праці становить не тільки визначний державний інтерес, але в першій лінії виходить на користь самій палаті. Бо тільки активний парламент є в силі в повній мірі виконати свої права і належний єму вплив на уложенє публичних справ. Тоді зникнуть також побоюваня, що могло би заколотити ся — мимо обов'язкового як найрішучішого заступництва австрійських інтересів — відношенє рівноваги внутр-держави і точка тижару, могла

би пересунути на нашу нехвирість. (Грімкі оплески).

Коли однак сторонництва сеї палати знов зібрали ся до спільної роботи, то тим самим видавсь мені, створено премісу, щоби бодай промостити розв'язанє сего найбільшого проблему, правдиво австрійської політики, по яким єдино, після мого пересвідчення, можна надіятися тривалого поліпшеня нашої внутрішньої політичної ситуації: зближенє і порозумінє межі німецьким а чеським народом!

Правительство, яке є урядничим міністерством, стоить супротив німецького і чеського народа, як і супротив всіх народностей нашої вітчизни на становиску цілковитой безпартійности та з повним уважанєм для їх індивідуальности і оправданих інтересів їх національности. Правительство вповні свідоме сего, що навіть на ґрунті працюючого парламенту зближенє обох народів може ся досягнути тільки через приклонне спвідданє покликаних заступників народа.

Кождий піднятий сторонництвами крок, який міг би привести нас ближше до сеї ціли, правительство повітає як найгорячіше і підєрє єго енерґію (оплески). Але щоби відповісти своєму становиску в сій акції, зверненій на приверненє мирних відносин, правительство також зі своєї сторони, в почутю своєї тяжкої відвічальности, застерігає собі принятє самостійних рішень.

Коли правительство ще і нині не вважає добу зрілою, щоби предложити всі питання подрбно, які входять в ґру при зближеню німецького і чеського народа, то всеж таки тепер мусить вказати на се, що спосібність до праці також і чеського сойму видавсь єму необхідним услівєм, бо як раз се законодавне тіло творить у важних квестиях законне форум для обох народів та управильненя їх взаємин (Оплески).

Так само зверне правительство особливу увагу на се, щоби викликати успішну діяльність всіх соймів, бо управильнена, законодавна діяльність в королівствах і краях являє ся квестиею найбільшого значіння так для них, як і для держави (Оплески).

Правительство буде вести цілу адміністрацію в напрямі найострійшої об'єктивности. Оно буде виконувати закони совісно після їх духа (оплески), буде робити уміркований ужиток зі своїх прав, однак є сильно рішене хоронити авторитет і публичний порядок (Оплески).

Висока палато! В часі, свідомім вартости господарства для цілости і зайдань сего господарства, не може правительство, хотий би і як богато роботи завдавалиб єму політичні питання, відказати ся від стараня про економічно-політичний розвій. Уважаємо се обов'язком правительства, який мусить бути вповнений в інтересі тих, що в державі добачують не предмет політичних борб, але огнище їх існуваня та їхніх родин (Оплески).

Від порішеня економічних відносин до Угорщини і торговельно-політичних зносин з заграницею можемо очікувати неодного почину до розвою та піднесеня промислу і торговлі. Але щоби се вповні проявилось, мусить оживити ся на всіх становисках публичної адміністрації се пересвідченє, що підмога та улекшеня рідної продукції належить до найважніших обов'язків адміністрації (Оплески).

В обсягу рільництва, якого інтереси вимагають зі сторони правительства як найстараннійшої опіки, виступають — як се докажує примір сусідних держав — великі завданя чим раз ближше до законодавства. Промисл і рільництво повинні числити на повну прихильність адміністраційних властей і очікувати, що они будуть намагати ся усунати з дороги трудности задля виконаня їх плянів (Оплески).

Яр. Юлев.

## ДІТИ.

(Конець).

Порадились. Дзюня відвизала свій фартушок, положили бузька на фартушок і обоє нотаснали єго до хати.

— Несім до альтанки.

Завесли.

Юзьо скочив по сіно, зробив в куті альтанки гніздо і посєдив на него бузька. Відтак назбирали обоє черваків і в місчині подали хорому птахови. Але хорий ані подививсь на поживу.

— Я принесу єму ще води, — сказала Дзюня і скочила до криниці.

Коли вернула з квартою води, бузьок вже не дихав, а Юзьо отирав слези. Розплакалась і Дзюня.

— Бідний бузьок — хлипала дівчина — умер сам, як сирота без тата і мамі... Ба чи они хоч будуть знати, де він подів ся...

— Іди, дурна, іди, та чому би не знали? А ангели від чого?

— Правда! Але який він бідний...

— Ми мусимо тепер єго поховати.

— Та як поховаємо?

— Як то, як? Поховаємо тай вже. Викопавмо єму в городі гріб і поховаємо.

— А хто буде ховати?

— Я буду за ксьондза, а ти за дяка.

— Гм... А то буде!... А що я маю робити?

— Ти будеш тільки співати „Господи помилуй“.

— Добре, добре...

— Ходім копати яму. Тут ні, бо тут тверда земля. Ходім на грядки. Або ні. Чекай, треба ще вперед написати, аби всі знали, що нині похорон.

Юзьо побіг до хати, закрвав ся до канцелярії дїда і випіс звідти чорнило, перо і кусник білого паперу. Відтак сів в альтані за стіл, надумав се і написав таке оголошенє:

„Нині помер бузько. Ми єго звайшли на леваді, занесли до дому і він вмер. Він був слабкий. Хтось єго мусів вдарити. Похорон бузька буде нині. Поховає єго ксьондз Юзьо, а дяк Дзюня. Вічна єму пам'ять. Просимо всіх на похорон. Аминь.“

На горі і на споді намалював другим кінцем ручки хрестики і обвів папір чорною обвідкою. Відтак прибіли обоє се оголошенє при входовій брамі і вернули до бузька.

А бузько лежав в альтані на своїм гнізді і отвореними очима та опушеними крильми і ногами, добував з діточих сердець сум і жаль і тугу...

— Тепер час копати гріб — промовив Юзьо. — Ти молись коло бузька, а я йду до роботи.

Хлопець побіг на обійсть, звайшов рискаль і закрвав ся до города. Шукав відповідного місця на гріб.

— Де мені копати? Уже знаю. Се буде кара за тростину.

Він оглянув ся. Не було нікого. По середині города був цвітник. Се царство єго тітки Пракседа. Хлопець вибрав найкрасній кльомб і став на нїм працювати рискалем. Помішались з землею що найкрасній туліпани, нарциси, братки, лелі і вербени, стерялась кількомісячна праця тітки Пракседа...

Грīb став готовий і поховали бідного бузька і засівали єму діти, прикрили єго землянькою і встромили над могилою хрестик.

І сталось, що коли Дзюня співала в посліднє „Господи помилуй“, тоді як раз заграли сумно церковні дзвони. Діти стрепенулись.

— Дядзьо вертає з церкви, втікаймо — сказав хлопець до своєї сестри.

— А ось іде...

Правительство буде старати ся в найближшій часі внести новелю до промислового закона задля законодатного полагодження (Славно.) Над реформою забезпечення робітників буде працювати ся дальше і прошу палату бути пересвідченою, що правительство уміє справедливо оцінити значіне для держави забезпечення робітників (Славно.) Правительство не вважає се особливою заслугою, але невіддільним від его завдань обовязком, щоби іти на стрічу всяким справам господарства і працюючого населення зі зрозумінєм і учинною готовостию.

Висока палато! Правительство понехало вже в сій хвилі заняти становиско супротив поодиноким політичним і економічним питань. На се буде досить нагоди підчас ходу розправ в державній раді, особливо підчас бюджетової дебати. Однак правительство позволить собі звернутись до палати з усиленною просьбою, щоби взагалі уможливила наради і разом з нами завела в сій палаті правильну і плодотворну працю. З сею просьбою приходять ся нам звернутись нині до палати не тільки у власнім імені, але також в імені нашої вітчизни! (Грімкі оплески).

## Д о п и с ь.

### З Рудеччини.

В грудні минулого року обїздила часть нашого і самбірського повіту комісія зглядом меліорації наддністрянських болот. У склад комісії входив з сторони правительства комісар самбірського староства Ленковський, зі сторони краєвого відділу п. Янковський, а зі сторони міністерства рільництва стар. інженер намісництва п. Вшаковський. З огляду, що на просторі, обнятім проектом меліорації лежить 15 громад і двірських областей, комісія тревала цілі два тижні, а п. Янковський, творець меліораційного проекту, познакомлював докладно інтересованих з его розмірами, часом треваня і способом переведеня.

Меліорація багон полягає на осушеню і півнішій замуленю. Терен, обнятий болотнистими торфовицями і очеретами вивосить 18 тисячів моргів, довжини 30 кілометрів від Гордині до Тершакова, по части рудецкого, по части самбірського повіту. Осушенє має наступити при помочи трех головних каналів, лучної довжини 27 кілометрів і помічних осушаючих ровів, загальної довжини 47 кілометрів. Натомість до наводненя і замуленя осушених вже торфовиц мають служити два яри над ріками Дністром і Стрвижом, в яких здержать великі маси води при помочи 56 кляз в греблях і коло 150 перепусками. До розпроводажуваня води з замулом по цілім терені побудує ся два рови з греблями загальної довжини 72 кілометрів і сїть менших ровів довжини 130 кілометрів.

Після побудованя тих гребель і каналів, бу-

Діти полишили і гріб і рикаль і поховались в своїй бзні. Се був їх звичайний сховок. Надійшов сьвященик. Коли зближив ся до брами, побачив павір і станув.

— Що то пане? Га?

Старушок виїмив з кишені окуляри, наложив на піс і став читати.

— А то пане, що ті діти не виробляють, а то пане вітрогопи, а то пане псотки!

Сьвященик зірвав павір і пішов далі, щоби показати его «старенькій».

А діти аж дусились зі сміху. Коли їх дїдо зник в хаті, хотїли вибїчи з криївки. Але нараз почули в своїм сусїдстві гнівний крик тітки Пракседі.

— Буде нам — сказала шепотом Дзюня.

— Нічо не буде. Втікаймо звідси. Біжим на леваду. Там безпечно.

І як заціп вискочили з бзні і пімчали на чотири вітри.

Львів 13/12 904.

демо тут жити наче над берегами Ніля. У відповідній порі року, коли води обох рік пересичені замулом, нагромаджену в обох ярах воду випустять наводнюючими каналами і ровами на околицю, яка на цілім терені рівномірно стане під водою. Коли замул опаде на ґрунт, чисту воду при помочи відводнюючих шлюз і ровів відprowadять до Дністра. Процес замуленя після проєкту має тревати 19 літ і за сей час ціла область меліорації має покрити ся верствою урожайного замулу 10 см. грубого, а цілковита переміна дотеперішних неужитків в урожайні сїножати з подвійним збором сїна, має доконати ся в протягу сорок літ.

Загальний кошт робіт разом з викупном ґрунтів, урядженем доріг, мостів, гребель, шлюз, прелімінований на 3,800,000 К отже пересїчно 200 К на один морг. Додаток краю на покритє сеї суми вивосить 40%, підмога дер кавного меліораційного фонду 40%, а властители ґрунтів конкурують у відношеню 20%. Властители ґрунтів мають оснувати водну спілку, яка через 19 літ буде складати конкуренційний даток в височині 46 К від одного морга, що на рік винесе пересїчно від морга 2 К 50 с. З огляду, що вже по першій замуленю буде слідна поправа вегетації на області, обнятій меліорацією, сей конкуренційний даток не буде великим тягаром.

Користи для нашої околиці з того величезного підприємства меліорації будуть дуже знатні. Бо крім піднесеня рентности півнішних болот, покритих неужиточним решітником, шуваром та тростиною, меліорація волине корисно на здоровлє околиці, окутаної звичайно в мраки та випари відвічних болот та запобіжить частим тепер пожарам торфовиц підчас сухого літа. Ще сего року краєве меліораційне бюро має приступити до розпочатя вступних робіт принятого соймаом еше в р. 1901. проєкту. Вітаємо з радостю сей важний економічний почин для нашої околиці, коби лиш его виконанє відповіло вповні теперішнім обчисленням і надїям.

Хлібороб.

## Положенє в Росїї

### Реакция в Росїї.

Вчерашної ночи оголошено слїдуючий царський указ який має виконати сенат:

Подїї посїдних днів в Петербурзі виказали конечність надзвичайних, відповідаючих обставинам заряджень, для удержаня державного порядку і публичної безпечности. Тому уважаємо довонечною річю утворити уряд петербурского генерал-губернатора, а то на підставі законних постанов про головних шефів губерній і слїдуючих правил:

1. Петербуркесму генерал-губернаторови піддані місто і губернія Петербург.

2. В квестіях, доторкаючих удержаня державного порядку і публичної безпечности, піддані генерал-губернаторови всі локальні цивільні власти і виховавчі заведеня всіляких галузів.

3. Генерал-губернатор має право в порозуміню з міністром внутрішних справ видавати зарядженя, подані в арт. СХІ. статуту цензури.

4. Помянувши право видаваня примусових заряджень після приписів закона про заострену охорону, може генерал-губернатор видавати примусові зарядженя в справах, доторваючих публичною спокою і порядку в своїм окрузі урядовани, устновлюючи каря поступованя в випадках переступу таких заряджень, згідно з арт. 15. і 16. про обострену охорону, причім генерал-губернатор полагодженє сих квестій може поручити підданам собі петербуркесму губернаторови і президентови міста.

5. Генерал-губернатор одержує право до підпертя цивільних властей, вїзвати військо, о скілько се признасть конечною річю і після своєї опії означити рід оружя, якість і скількість війська, яке має підлягати его розказам.

6. Генерал-губернаторови піддані в его окрузі урядованя петербурска адміністрація жандармерії, як також залізничні жандарми, а в поліційнім напрямі всі власти і урядові особи в області вивлащєнє в залізничних цїлях.

7. Генерал-губернаторови в поліційнім зглядом

ді піддані є всі фабрики і варстати в его окрузі урядованя.

8. Всякі управненя міністра внутрішних справ що до затвердженя в урядованю членів комунальних властей і земств округа столиці і губерній переходять на генерал-губернатора.

9. Генерал-губернатор може заказати поодиноким особам побуту в его окрузі урядованя.

Сей указ виїшов разом з іменованєм генерал-губернатором Петербурга б. поліцмайстра Москви, Тренова. Першим его ділом було усунєнє губернатора Петербурга Фуллона, який став генерал-губернатором Варшави. Тренов звїсний зі своєї безглядности та енергії і став вже пострахом столиці.

### Нові заворушеня.

Насупереч урядовзму донесеню в Петербурга, що в понедїлок і вівторок не прийшло до жадних стріч між війском а демонстрантами, «приватні телеграми» подають ріжні числа нових жертв з двома, а навіть трома нулями, однак сї вістки треба брати з великою резервою. Пересада в них походить почасті з агітаційних зглядів, почасті з біржевих. Алярми в послїдних днях в загравачній прасї спричинили знатний спадок російських паперів і ті, що грали на знижку, заробили на берлінській та льондонській біржі сотки тисячів в однім дни. Правда лежить, як звичайно, по середині. Уже сама поява царского указу сьвідчить про грозу страйкового руху. Однак сей рух піднято без належного приготованя, без ширшої організації і грошевих средств. О. Гапон—се толстоносець чистої крови, який на релїгійнім тлі підїє правор анархії. В фелонї, з хрестом в руках, в церковними хоругвами і з портретами царя і царїці він ішов з віронїдданчїм поклоном, а доперва невинно продїта кров «безоборонного опору» мала стати местником на цїрю і его правительство. Страйкуючі зовсім не мали грошевих средств для веденя страйку, що при теперішній зимовій порі унеможливить їм довнїй опір. На вістку петербурских подїй вибухнули також страйки по других містах. Особливо в Радомо прїйшло до кровавої стрічі з тої нагоди, що робітники увільнили з казарми згромадженних там резервістів задля висилки на війну і разом з ними почали демоловати державні будинки і ударили на військо. Однак всі ті заворушеня посять на собі цїху уличних вибриків підбуреної революціонерами та соціалїстами робітничої товпи і они радше згодні пошкодити добрій справі і улєкшити панованє реакції, чим вибороти так пожадану для всіх жителів Росїї горожанську свободу.

### Становиско Поляків.

Незбитим доказом сказаного више є допись з «найповажайшїх польських кругів Варшави», яку замістив краківський Сгаз, а за ним всі польські дзєвняки: «Варшава 24. січня. Дотепер панує в місті супокій. Всі народові сторонництва згоджують ся в змаганях удержаня супокую і стремлять до сего всіма средствами. Консервативні і умїрковані сторонництва кермують ся при тім засадою, що жадава польского народа можуть бути предложені тільки в легальній дорозі. Всепольські живла є противні манїфєстациям. Помимо виразної симпатії для російского руху, поводимо ся супротив него з резервою. Всі польські сторонництва згоджують ся в тім, що теперішні подїї в Росїї є ділом бюрократії і сих правительственных органів, які користають з замішаня, щоби ширити грозу і самовольно надїючись ще за се нагороди. Польські землі під російским панованєм були завжди школою для сего рода чиновництва; нехайжє тепер російська суспільність пізнає добродїйність такої бюрократії на власній скірї. Характеристичним є, що російські дїдичі звернули ся до наших радикалів з представленями, щоби занєхали демонстрацій, бо польський рух буде тільки претекстом до еше більших переслїдувань і знищить велкі конституційні стараня. Соціалїстичні сторонництва не є з собою в згоді. Коли польська соціал. партія ще нерїшена, то «Бунд» зложенний в знатній части з російських жидів, конечно пре до розрухів. Однак ведуть ся переговори, яких цїлю є, щоби навіть і ті живла здержати від демонстрацій. Представляють со-

цялістам, що в разі демістрації повстане ще більший пролив крови, чим в Петербурзі. На жаль ще не певним, чи возьмуть верх умірковані живля. Головною небезпечністю є діяльність «Бунду».

## Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат. Отців святих; римо-кат. Івана Золотоустого. — В суботу: руско-кат. Павла Тивейск; римо-кат. Короля Вел.

— **Др. К. Студинський** просить нас, о зазначені, що його підпис на останній відозві в справі складок на будову театру має бути уміщений між підписами членів комітету для будови театру, а не в характері заступника голови Наукового Товариства ім. Шевченка.

— **Вечерю в честь Є. Експ. Митрополита Шептицького** урядила дня 15. с. м. вихованці інститута Сестер Василіянок у Львові. Програму, обіймаючи 7 точок, виконали молоденькі учениці дуже добре. Попри точках фортепианових і скрипкових відзначились: Каптата, Манасирського; «Ой Дніпре» і хор ангелів. Вечер закінчився живим образом в апотеозі Непорочної Матері Божої і сереном.

— **Для емігрантів руско-кат. обряду** через Бремен (в Німеччині) до Америки буде заведена в тім місті посёда руско-кат. душпастиря. Тим чином сповнить ся бажаня, щоби і руско-кат. емігранти мали в Бремен опіку від свого священика, як се мають інші віроісповіданя.

— **3 „Научного Кружка“ тов-а „Основа“** (ул. Льва Саніги ч. 19.) В неділю дня 29. с. м. о 4. год. попов. відбуде ся відчит тоа. Б. Буренди на тему: „Первісний чоловік і його окруженя“. Гостям дуже рад. — *Заряд Кружка.*

— **В Снятині** заввадало ся заходом д-ра А. Могильникого товариство позичкове під назвою «Прут». На разі засубскрибовано 80 уділів на квоту 1,600 К.

— **Баль техніків.** Спішімо поділитись з нашою суспільністю радісною вісткою, що карнети на баль техніків несподівано гарно вдались. Вже сам помил в них що найменше оригінальний. Є се гудульська, мосіяжна клямра, гравірована на гудульській спосіб. До неї причілені по боках ланцюшки, на котрих висає порядок танців. Зважаючи з традиційним спроваджуванем танцетних, віденьських карнетів, ми мала ціль показати ширшому світові, які прямо чудові річи можна творити, черпаючи із величезного багатства гудульських візців. Є ли з 300 карнетів, які ми дали зробити, позичити ся якась части, то любителі гудульської штуки будуть могли їх набути підчас балю. Що до вечерниць то много роввадити ся хіба не потреба; вистане лиш навести сильне заінтересованя по цілій Галичині і то не лишень між нашою суспільністю, але також між польською. Ось велика скількість наших товаришів Поляків виросше ся на нашій вечерниці. Майже всі пп. професори політехніки приобічили явитись на балю. А що до самого урядженя і веденя вечерниць, то нехай говорять за нас загальна опінія, якою типуть ся всюди народ технічний, котрий, що правда, мало приобіцює, але за те богат робить. Сего року урядю небувало ще в салі «Народного Дому» річ — вентиляцію, якої брак давав так сильно завжди відчуватись. Крім того годить ся згадати за устроєня котильона при електричних, різнобарвних рефлекторах. В справі балю урядює кожного дня комітет від год. 12—1 і від 6—7 вечером в «Основа» ул. Льва Саніги ч. 19. — *Комітет.*

— **Вінчане** д-ра Ізидора Голубовича, кандидата адвокатури в Тернополі, з п-ною Марією Стефанією Ганкевичіною відбуде ся ві вторник дня 31. січня с. р. в 7. год. вечером в парохіальній перкви в Деревівці (вел. станція і почта в Янові коло Теребовлі).

— **П. Юліян Романчук**, син посла Юліяна Романчука, судовий адюнкт зі Скольного, одержав дня 17. с. м. в краківській університеті степеня доктора прав.

— **3 Коломиї.** На загальних зборах тов-а «Родина» в Коломиї дня 2. с. м. вибрано остей виді: м. Каратницький, радник суду, голова; Кость Тейшевський, нотар, васт. голова; М. Рибачек, проф. гімн., касир; А. Ленкий, авск. суду, вясар; І. Голик, учит. вад., бібліотекар; Е. Данилович, проф. гімн., господар; К. Кмицикевич, упр. почт., аравжер забав, ваступник; Т. Прокопович, учит. і В. Дяків, канд. нотар.

— **Січовий процес в Коломиї.** Перед вируючим трибуналом окружного суду в Коломиї почала ся вчора карна розправа проти Юрія Соломійчука з Жаба, о. Івана Попели з Довгополя, Олекся Крамарука, Уласія Танасійчука, Николи Сорохана, Петра Рильчука, Івана Морфівяча, Івана, Семена, Николи і Анни Гавучаків, Михайла Матіящука всіх з Полянок. Соломійчука

обжаловує прокуратурия, що він устроював віча і походи узброєних Січовників без дозволу власти, що публично висміявав жандармів, та взивав Січовників, аби не слухали жандармів. О. Попель мав після акту обжалованя грозити і кепкувати з жандармів, далше мав висолосити підбурюючу проповідь в перші і кольюртувати брошури п. з. «Новомодні коляди». Прочі обжаловані мали ставити опір жандармерії, брати участь в походах і зневажати жандармів словами. До розправи, яка має потривати три дни, покликано 36 свідків. Трибуналови проводить радник др. Маньковський, яко вотагги заісіданть радики: Бельвич, Волошинський і Зданьський, обжаловує заступник прокуратора Дрогомірецький, а обжалованих борорить адв. др. Евг. Олесницький.

— **Вчорашнє засіданє державної ради** почало ся дословним відчитуванем внесень та інтерпеляцій на жаданє чеського радикала Кабофаца. По вислуханю сеї лектури президент палати звістив, що з 181 нагячих внесень остало невислофаних 14. Між ними є 11 внесень чеських радикалів і 2 внески пос. Брайтера. З дневного порядку приступлено до 1. нагячого внесеня, над яким чеський внескодавец п. Ход а потім Бакса промовляли більше як годину. Палата приголосовано відкинула по порядку нагячєть чотирох перших внесень. Слідуюче засіданє відбудє ся нині.

Вчера по полудни відбудло ся засіданє палати вельмож, на яким бар. Гавч висолосив ту саму програмову бесіду, що в палаті послів.

— **Красва рада шкільна** іменувала в народних школах: Стан. Кшемєнську учителькою 6-кл. школи вид. жін. в Яелі; о. Теод. Костишина учителем гр. кат. релігії в 3-кл. шк. вид. ім св. Антонія у Львові; кс. Іос. Янусевича учит. римокат. рел. в 6-кл. школі муж. в Долині; Ісрон. Перещилінського управителем 5-кл. шк. жін. в Богородчанах; Мих. Грудзінського упр. 5-кл. шк. в Турці; Ант. Пона упр. 5-кл. шк. в Колачичах; о. Гната Шаха учителем гр. кат. рел. в 5-кл. шк. в Турці; Ольгу Скулєську учит. 5-кл. жін. шк. в Богородчанах; Ио. Сілецкого учит. 4-кл. муж. шк. на Ланах в Стрию; — управителями 2-кл. шк.: Іос. Вітвицького в Курляках, Павла Рос а в Дмитрові, Гооф Цесельського в Речниці; — учителями (лькками) 2-кл. шк.: Тита Ковальського в Маєрові, Ант. Дудницьку в Грушові, Ванду Логонку в Ременові, Мар. Домініану в Браньках, Стан. Станіську в Текляній; — учителями (лькками) 1-кл. шк.: Ів. Лопушанського в Баківцях, Олену Білецьку в Ралевій, Вас. Пержилу в Корольку польскім, Іос. Веняжина в Якубовцях, Олімпію Любичку в Тенятиках, Іос. Шамчука в Нещі, Мих. Бачинську в Каваках, Руд. Рамбіна в Лопушанці великій.

— **Цілий корпус армії** вислано на Угорщину. З звісок газет про висянку війска на вибори до Угорщини можна обчислити, що галицькі корпуси вислали там рівно 32 батальони піхоти і 30 ескадрон кавалерії, або інзкпе: 8 полків піхоти і 5 полків кавалерії, се є повний корпус добірного війска. Всіх хирлявих і малого росту вояків в висланих батальонах заступлено рослими і здоровими жовчарами.

— **На будову дому львівського „Сокола“** зложилі данши жертви (в коронах) олеї Вілоа Дрободі: Яросл. Гордінський зі Львова (замість новорічних желань через «Руслан») 2, Іос. Мишківич зі Стрия 10, Іванца Кучинська зі Львова (екладку між читальниками на жовківскім передмістю) 101 і на городецкім передмістю) 4, пожарнай „Скіл“ в Мшані в. Барт. 5, о. Корн. Кузик в Беска 6, Вол. Савчинський урядн. краєвого банку у Львові 4, Ол. Чумак від о. Кіндрата і о. Ф. Озимкевича 4, О. Петришак з Коломиї 1, М. Гриняк в Перемишлі 1 (три просіди через „Діло“), Іван Кушнір з Суходолів 3, Евген Спожарський зі Львова 4, Ольга Соломітєкевич з Сільця беньківського 3; за цеголки: о. Петрушевич а Калуща 4 і Н. Доскоц а Львова 1; з пушок: в Читальни українській дух. Семінарії у Львові 8-30 і в «Скільскім Біварі» 6-73; а коляди на Богоявленє у Львові: літа І. Ігната 54-78, літа Ів. Іванца 24-10 і літа Гутковского 88-10 К. Дакуємо сердечно за дотенерціні датки на нашу сокильню і поручаємо єї ласкавій памяти нашої патріотичної суспільности. В чужій, а дорого оплачуваній хаті вже за тісно нашому товариству, аби примістити ті сотки виправлюючих членів і учеників та розвірегерги обікуючи крила над 170-ма пожарними і 15-ма гімнастичними філіями. Попри інші жертви просямо протє не забувати і на нашу сокильню, яка стачє на славу і службу нашому народові. Гарраді! — *Старшина.*

— **3 залізниць.** Перевіз звіврат поміж Галичиною і Буковиною а Віднем. З днем 1. січня 1905 вийшла в жите нова тарифа для перевозу живих звіврат зі станції ц. к. австрійських залізниць держ. в Галичині і Буковині і станції ц. к. уприв. залізниць північної до Відни и. Марке, далше поміж етациями ц. к. австр. залізниць держав. в Галичині і Буковині а етациями ц. к. уприв. залізниць північної з одної а Віднем дворець північний з другої етаци.

Полуднево-західно-російський рух з перела-

дованем на Лабу. З днем 1. січня 1905 вийшла в жите нова тарифа часть II.

— **Дрібні вісти.** В Пархачу, сокальського повіта, отвирєє ся з днем 1. лютого телеграфічну станцію при тамошнім почтовім уряді. — В Черемхові коло Куршова заводять ся з днем 1. лютого почтову складницю. — В бюджеті м. Львова вставлено на сей рік квоту 20.000 корон на міске похоронне заведење.

## Всячина.

— **Балеві стріи.** З Поділя одержуємо отсе письмо з просьбою о поміщенє: До програми діяльности наших товариств належить, між иншим устроїти в великі мясниці бодай один більший вечерок з танцями. Такий вечерок сповняє ролю жіночого віча або сходни, на яким референтами є інтелігентна молодіж урядничя і академічна. Взорець великомясничних вечерків з танцями взятій зі Львова, де що року традиційно відбувають ся три великі вечерки «Громади», «Основи» і «Сокола» (сего року в протягу п'ятьох днів всі три — *Ред.*), реклямовані з всею форсею по цілій галицькій Русі. На єї красві жіночі сходни плывуть запрошеня тисячами зі Львова на всі знані адреси на півтора місяця наперед, немов нарочно, аби був час приготувити ся до того часу. Наслідок з сего такий, що біди батьки за послідний крейцар справляють дочкам нові сукні, бо минулорічну вбрати «не винадає». Гарних і не старіючих ся ніколи народних жіночих стріів чим раз менше на наших балах, бо тепер в моді париска туалета! Дарма, що на всіх запрошенях зазначено «стрії для пань народній або вечерковий» — всі пані являють ся в балевих стріях, сьвіжо знід і гла. У мужчин знова інакше. У двох третин, як знаю з розмов, фраки, кляки, лякери — позичені, ані не лежать добре, ані не світять природним блеском. Та на те ніхто з женщан не вважає. Становиско і постава а далше меткість в танцю і елеганція в поведєню вистануть за добру рекомендацію — на балевий стрій, мої панове, ніхто не дивить ся. Тому дивую ся, що вже тільки вечерків з танцями через тільки десяток літ устроюваних у Львові не зломали того фракowego шаблону в сторону візитового строю. Чи кудий фрак має бути гарнійший чим цілополий англєз? Ми чванимо ся нашим демократизмом, а ми аристократи і то неаби які! Нині, коли у нас тільки народних справ жде фінансового зреалізованя: і театр і сокильні і народні доми і бурєс та ріжні товариства без кіпця і міри, ми можемо стріити ся в балеві стріи не на балі, лише на «вечерниці з танцями», бо так жадають вечеркові комітети. Проти такого балєвого запоморочєня виступити повинен кождий, бо той псевдоаристократизм промөтив собі вже дорогу до провінціальных міст. І, житель місцевости між Бережанами а Бучачом, з обох тих міст одержан запрошеня на рускі вечерки з жаданем прихата там в «блєвім» строю. А що я — народний учитель — фрак не маю, а позичати у жиди соромлю ся, тому не поїду, а за те кілька корон зложу в своїм часі на народні ціли. С. Л.

— **Маларі в Римі.** В одній з римських кореспонденцій автор отсами словами описує свободу маларів в Римі: Артисти, маларі, то любимий римського населєня, котре на все ім позваля, обдаровуючи їх вишкковими привілеями, за які маларі платять по своєму — творами штуки. До тих привілеїв належить право поводити ся на улиця, як в своїй хаті. Тим правом хісують ся радо, і на менше людних улицях, заулках і на публічних площах можна часто стрітити молодого артиста, що вибрав собі якийсь краспий вид і на догднім місци розсїдає ся з своїми шталогами, фарбами, палетою, аби малювати. Сейчас окружує єго поважна галєрия цікавих видів, що подвляють єго працю, без огляду на то, що она має чи не має прикмет таланту Рух на улиці тим чином загороджено, та про се ніхто не дбає. Фякри старанно вминаять маларя, аби не зачепити о єго шталогу, а если котрий не спішить ся, то задержує ся і з кізла привглядає ся щільно рухам кисти. Між маларями оповідають, що навіть королева Маргарета каже задержувати коні і з повозки оцінює повстаючий твір, коли підчас проходу минає котрого з тих потомків Сальватора Роза. А коли товпа зростає незвичайно і стає, вустувати, то сейчас являє ся поліціянт, аби стеречи маларя і удержати порядок коло него.

## Посмертні оловістки.

— **Клементина Грушківичева**, жінка пароха в Ракові, самбірського повіта, упокоїла ся оноді. В. і. в.!

— **Орест Ціцмірський**, радник суду у Львові, упокоїв ся у Львові в 57. році житя. В. е. п.!

### Телеграми

з дня 26. січня.

**Відень.** Палата послів веде нині дальшу розправу над наглядними внесеними чеських радикальних послів.

**Будапешт.** Нині відбувають ся на Угорщині вибори в 380 округах. В Будапешті перебіг виборів спокійний.

**Петербург.** Городска рада ухвалила 25.000 рублів заповоги на ранних страйкарів і їх родин.

**Берлін.** Веч. Tageblatt доносить з Москви, що там застрайкувало 50.000 робітників Між страйкарями а війском прийшло до кровавих стріч. Мало згинути 80 осіб. Богато є ранених, яких до шпиталів не приймають.

### Конкурс.

Головний Виділ Товариства «Просьвіта» у Львові розписує отсим конкурс на стипендійну заповогу імени Тараса Шевченка на рік 1905 в квоті 200 К.

I. О сию заповогу стипендійну можуть убігати ся передовсім убогі талановиті літерати і артисти рускої народности, як також убога талановита молодіж рускої народности, що по укінченю шкіл виспих віддає ся спеціальним студиям науковим.

II. Отсю заповогу стипендійну буде надавати Головний Виділ Товариства «Просьвіта» і виплачувати в двох піврічних ратах по 100 К.

III. Поданя о надане сей стипендійної заповоги належить вносити разом з вказаними прилогами до головного Виділу Товариства «Просьвіта» у Львові (Ринок ч. 10) найдальше до 15. лютого 1905.

Вкінці примічає ся, що конкурс сей оголошує ся по раз другий з причини похабок в першій конкурсі, а поданя внесені на першій конкурсі суть важні для внішнього конкурсу.

У Львові, дня 10. січня 1905.

За Головний Виділ Товариства «Просьвіта»:

Юліян Романчук  
голова.

Іван Яримович  
секретар.

### Надіслане.

#### Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні

порднує у внутрішних недугах від 3—5 попол.  
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

#### ОКУЛІСТ

#### Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5

#### ПРОФЕСОР

Русин, прийме на станцію середних або народних, з цілям удержанем та наукою. Зголошення: ЛЬВІВ ул. Вибрановского ч. 3, II пов. (1—6)

### Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 31. січня 1904.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниця High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлено омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварії.

### Читайте!

### Читайте!

#### Повне видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство «Просьвіта» бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видаво сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. «ПОЕЗИЯ Т. ШЕВЧЕНКА». Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висплає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВІТИ» у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

\*\*\*\*\*

#### Л. Лопатиньского ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сьпівами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедия збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії унослідженім недотепною, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної свідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Ц. к. упр. гал. акц.

## Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

### Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши заридження. Припси дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Всі календарі і часописи можна набувати в «Сокільськім Базарі».

### ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекураційнім

## „ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаімности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. вносять 1.013.691 кор. і уміщені в цупільярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк крайвий і каси ошадности.

АГЕНЦІИ ДН СТРА находят ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенціи господарям, де ще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківскім; власну провізию від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні ціли; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в домі «Просьвіти».

## ДО КАНАДИ



як і до всіх других заморских земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повеюди знакома фірма.

## B. KARLSBERG

HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Локи хто шифкарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.